

„Hledej pravdy, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti“.

Mistr Jan Hus 1415 - 2015

Připomeňme si Mistra Jana Husa několika zajímavými postřehy z výzkumu výjimečné osobnosti české historické vědy a jednoho z nejvýznamnějších evropských medievalistů Františka Šmahela, který se půl století věnuje dějinám českého a evropského pozdního středověku, české reformaci a dějinám vzdělání a univerzit.

Hus byl knězem podléhajícím církevnímu právu a ke koncilu odešel dobrovolně. Vedení pře na půdě koncilu nevybočovalo z předpisů a zvyklostí kanonického práva. Hus se dopustil závažných chyb a někdy se choval netakticky. Neprovinil se vším, co mu bylo kladeno za vinu. Soud musel přijmout podaná svědectví a po procesuální stránce se nedopustil žádného pochybení. Pokud se dnes zdá být něco kruté a nespravedlivé, bylo tehdy v Husově době provedeno podle přesných předpisů kanonického práva. Je však potřebné mít a paměti, že kostniční soudci byli lidé, kteří mohli připustit falešná svědectví

a rozhodovat „stranicky“, mohli předem rozhodnout o rozsudku.

František Šmahel bravurně uvádí:

„Ne všichni, co Husa odsoudili, si přáli jeho smrt. Nemohli však zachránit někoho, kdo jejich pomocnou ruku odmítl. V sázce bylo příliš mnoho, a to nejen pro kardinály a preláty, ale i pro krále Zikmunda. [I když Zikmundův glejt zaručoval i bezpečný návrat z Kostnice - redakční poznámka]. Jednotu církve bylo třeba před hrozcím rozštěpením zachránit a nehledět přitom na oběti. Proti prokletému a sesazenému papeži Janu XXIII. byl Hus pouhý snilek odněkud z Čech. Svatosvatý kostnický sbor ho odsoudil jako zatvrzelého a nenapravitelného kacíře, který se odmítl vrátit do lůna církve a odpřísáhnout kacířské bludy. Tento postup nijak neospravedlňuje zjištění, že se proces odehrál v souladu s kanonickými předpisy. Což vedení hrdelních procesů sovětským prokurátorem Vyšinským nebo odsouzení Milady Horákové neproběhlo

podle formálních náležitostí tehdy platného práva? Historik na rozdíl od právníka může vyslovit soud podle vyššího principu, jimž v daném případě je právo člověka na svobodu slova.

Máme-li v několika málo slovech shrnout smysl a výsledky Husova reformního úsilí, pak vedle zásadovosti a statečnosti je třeba vyzdvihnout jeho činné pojetí víry. Zatímco církev se u prostých věřících spokojovala s pasivním plněním formálních liturgických úkonů a jejich aktivitu povzbuzovala převážně jen ve smyslu finanční i jiné podpory. Hus patřil k okruhu duchovních, kteří se vnější christianizací společnosti snažili doplnit zvnitřněním víry v širších kruzích obyvatelstva. Ideálně se to týkalo každého křesťana, to však v Husově době bylo vyloučeno v důsledku ngramotnosti naprosté většiny prostých lidí na vesnicích i ve městech... Hus sám na cestu vedoucí k reformaci nevstoupil, dotlačila ho na ni sama církev.“

Hus na hranici skončit nemusel, ale odmítl odvolat. Uchoval si tak vlastní důstojnost. Nadčasový příklad všem, kteří se pro svobodné vyjádření svých pravd dostali do rozporu s totalitní mocí. Nejobektivnější datum Husova narození je počátek sedmdesátých let 14. století (1371-1373). K výrazným znakům jeho dětství a mládí patřil zpočátku značný nedostatek chleba. Základní náplní jeho školního vzdělání byla latina.

Hus měl jednu „nefest“. S urputnou vášní „práznil“ čas hrou v šachy. A právě od „prázdnění času“, zejména sedmý den v týdnu k načerpání sil, vznikly prázdniny.

Husova podoba se nedochovala. Průkazná není ani údajná přízeň české královny Žofie, manželky českého krále Václava IV.

Husův boj proti odpustkům? V době svých studií iluzi zakoupených odpustků také propadl. Zneužívání začal napadat později, ale jako takové je nikdy neodvrhl. Pokoušel se upozornit na jejich škodlivost.

Za vlády největšího Čecha, českého krále a císaře římského Karla IV. poslala inkvizice v Čechách na smrt desítky a stovky valdenských kacířů z řad německých vystěhovalců. Pnutí rozhořčených myslí Otec vlasti předešel například pozváním charismatického kazatele Konráda Waldhausera, jehož terčem byly svatokupecké praktiky žebravých řádů, ženská rozmařilost i obžerství. Jeho bojovnou horlivost nakonec zmírňoval sám císař. Hus se však o jeho působení ani slovem nezmínil. Je vůbec velmi překvapivé, že Hus nevycházel z učení svých předchůdců.

Našeho učence postupně ovlivnil oxfordský profesor „doctor evangelicus“ Jan Wyclif, v českém učeném prostředí pak významný profesor teologie Milukáš z Litomyšle, kolegiát v Karolinu a prozíravý rádce. Po Husově boku byli přátelé Jakoubek ze Stříbra - pomocník v evangeliu, Jan z Jesenice - právník a Jeroným Pražský - filozof. Hus nebyl mimořádným filozofem, ale umírněným realistou.

Po celou dobu studia na artistické fakultě svými vědomostmi a náboženským zanícením nevyčníval. Studia teologie nedokončil v důsledku univerzitních rozbrojů v období Dekretu kutnohorského, v jehož důsledku z univerzity odešlo 700 až 800 cizích studentů a mistrů.

Jestliže Husova pedagogická činnost je charakterizována jako rozsáhlá, je jeho kazatelská výraznější. Během deseti let svého působení v „domě chleba“, v Betlémské kapli, ve které se měl lid sytit chlebem svatého kázání v českém jazyce, učil přibližně tři a půl tisíce kázání. Husova obliba vycházela pravděpodobně z jeho mluveného slova. Musel být výborným rétoem, který bezesporu dokázal zaujmout. Když zjistil, že řada kněží neovládá latinu natolik, aby mohla čerpat z různých příruček, někteří měli i problémy se čtením, začal se intenzivně věnovat šíření náboženských znalostí v mateřském jazyce.

A zde nelze opomenout Husa jako tvůrce nové české abecedy a jeho „znameníčka“ - „nabodenička“ - diakritická znaménka. Snažil se také šířit český zpěv při liturgických obřadech i o vlastní tvorbu v mateřštině. Skládání náboženských písní mělo sloužit k povznesení věřících, nikoliv k naplnění přirozených potřeb hudebního projevu.

M. Jan Hus pravdou nemíní rozumové poznání, ale pravdu boží, která je zjevena v Písmu svatém.

Pro plné pochopení by text zněl:

*Hledej pravdy boží,
slyš pravdu boží,
uč se pravdě boží,
miluj pravdu boží,
prav pravdu boží,
drž pravdu boží,
braň pravdu boží až do smrti.*

R. Dušek

Literatura:

PEKAŘ, Josef. O smyslu českých dějin. Praha : Rozmluvy, 1990;
SOUKUP, Pavel. Jan Hus. Život a smrt kazatele. Praha : NLN, 2015, ŠMAHEL František. Jan Hus: život a dílo. Praha : Argo, 2013. Obrázek: Hus káže lidu na Kozím Hrádku. In: Kol. Historie českého národa v obrazech, č. 36.

Na kostnickém koncilu byly diskutovány reformní návrhy juliánského kalendáře Husova soudce Pierra d'Ailly (ukončeny až bulou papeže Řehoře XIII. 24. února 1582, která zahájila gregoriánskou reformu - konec juliánského /Gaius Julius Caesar, rok 46 před Kristem/ a začátek gregoriánského kalendáře, který používáme do dnešních dnů).

Před rokem představitelé dolnodobroučské obce vykázali Sbor z obecního prostoru na Lanšperku

Před rokem Rada obce Dolní Dobrouč ve složení Ing. Petr Kolář, Bc. Dana Petráčková, Pavel Šisler, starosta, Ing. Vlastimil Vacek, místostarosta, rozhodla, aby naše občanské sdružení vyklidilo pronajatou obecní místnost v Lanšperku čp. 2. Starosta Šisler se po zemansku rozhodl přizpůsobit rozhodnutí radních tak trochu ke svému myšlenkovému pochodu proti Sboru a zmíněnou výpověď rozšířil o vykázání, tentokrát z obecního pozemku u čp. 2 s umístěnou stavební buňkou a o prostor pod balkónem. Nelze vyloučit ani asistenci úřednice Kristýny Skalické-Pražákové, což by však bylo v naprostém rozporu s její nezákonnou, dobrosrdečnou a klidnou povahou.

Rozhodnutí představitelů obce a správců věcí obecních včetně starostova panovačného doplnění nepotřebovalo a v žádném případě si ani nezasloužilo pokusit se o jakoukoliv prosbu či žádost o vysvětlení.

Usnesení valné hromady Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, zapsaného spolku, ze dne 14. června 2014

1. Valná hromada bere na vědomí základní informace jednatele Sboru o činnosti Sboru od poslední valné hromady 24. 9. 2011, včetně vysvětlení, proč se nekonaly valné hromady. Vyslovuje však požadavek, aby v budoucnu byly dodržovány platné stanovy Sboru.
2. Valná hromada bere na vědomí informaci o výpovědi z nájmu místnosti čp. 2 v k. ú. Lanšperk, o vyklizení prostoru kolem zmiňovaného čp. včetně sborové stavební buňky, o protokolárním odevzdání sborového nářadí obci, o odevzdání horního a dolního hradního přístřešku v areálu hradu, o darech obci – sborové lešení, sborové nářadí, část dolního hradního přístřešku. Valná hromada ve shora uvedeném souhlasí se zvoleným postupem správní rady Sboru a jednatelů Sboru.
3. Valná hromada bere na vědomí zprávu o turistických pochodech a cykloakcích Sboru.
4. Valná hromada bere na vědomí a schvaluje hospodaření Sboru za uplynulé období od poslední valné hromady.
5. Valná hromada trvá na pokračování existence Sboru bez ohledu na vývoj posledních událostí a jednání představitelů obce Dolní Dobrouče.
6. Valná hromada odstupuje od Dohody o spolupráci při opravách a údržbě hradu Lanšperka mezi obcí Dolní Dobrouč a Sbořem ze dne 15. února 1993.
7. Valná hromada schvaluje znění dopisu a jeho zaslání zastupitelům obce Dolní Dobrouč.
8. Valná hromada se usnesla na novém názvu – Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, zapsaný spolek.
9. Valná hromada schvaluje nové stanovy Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, zapsaného spolku, a pověřuje jednatele Sboru k jejich registraci. Stejně tak pověřuje oba jednatele Sboru k učinění všech změn ze stanov vyplývajících (razítka, účet apod.).
10. Valná hromada zvolila jednatele Sboru, a to Radima Duška a Libora Kubištu.
11. Valná hromada zvolila správní radu ve složení: Mgr. René Klimeš, Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc., Ing. Leoš Motl, Mgr. Marek Skalický, JUDr. Eva Vaňková.
12. Valná hromada bere na vědomí rozhodnutí správní rady o volbě kontrolora, kterým byla zvolena Věra Šilarová.
13. Valná hromada schvaluje činnost Sboru na rok 2014, která se týká uzavření předání majetku a materiálu Sboru, kompletace dokumentů Sboru, uspořádání turistických pochodů a cykloakce, zaslání sdělení představitelům obce.
14. Valná hromada schvaluje rozpočet na rok 2014.
15. Valná hromada schvaluje znění tohoto usnesení.

Zapsal: Radim Dušek

Radim Dušek, jednatel v. r.
Dr. Ing. Libor Kubišta, jednatel v. r.

Zápis valné hromady Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, zapsaného spolku

Datum konání: 14. června 2014

1) Valná hromada byla zahájena statutárním zástupcem Sboru Radimem Duškem. Poděkování řediteli Státního oblastního archivu v Zámruku Petru Zimmermannovi, prom. hist. za umožnění konání valné hromady v prostorách státního archivu.

2) Předsedajícím valné hromady byl přítomnými zvolen Radim Dušek.

3) Přítomní členové Sboru schválili program valné hromady.

4) Základní informace o činnosti Sboru od poslední valné hromady 24.09.2011 přednesl jednatel Sboru Radim Dušek. Omluvil se všem členům Sboru za neplnění základní povinnosti, kterou ukládají stanovy Sboru, a to svolání valné hromady za kalendářní rok. Důvodem byla skutečnost, že kromě pochodů a cykloakcí nebyl žádný výsledek, jednateli se nedařilo zajistit prioritu, a to projekt včetně donucení obce, aby odeslala žádost o dotaci na ministerstvo kultury. Od roku 2011 proběhla mnohá jednání se starostou obce – stále dokola, shoda, ale výsledek žádný. Pokračováno bylo v jednáních na Probačnické a mediační službě v Ústí nad Orlicí (po Mgr. Dvořákovi), Sbor je zaregistrován. Dohodnuté pracovníky zrušila amnestie prezidenta republiky. Proběhlo jednání s Ing. arch. Janem Klimešem, jehož výsledkem je několik let očekávaný projekt 10/2013, respektive 3 projekty. Všichni přítomní členové základní údaje získali ve Sborových listech č. 22. Členové Sboru byli současně informováni o nekorektnosti jednání starosty. Sbor vydal pohlednici mezinárodnímu geodetickému zápolení (pentathlonu) pro Průmyslovou střední školu Letohrad 12.04.2014.

Jednatel Sboru poděkoval všem členům za dosavadní činnost a pomoc, členům správní rady Sboru, členům dozorců rady Sboru, organizátorům a pomocníkům a pomocnicím při turistických pochodech a cykloakcích, podporovatelům vydávání Sborových listů - firmě Proplast Ústí nad Orlicí, Skala Libchavy, dále vydavatelství Oftis spol. s r. o. Ústí nad Orlicí, Občanskému sdružení Dešvenda, občanskému sdružení Rozhoupej město Ústí nad Orlicí zejména Matouši Poříčkému za pomoc při vzniku Lanšperského vánočního pozdravu a Daliboru Adamovi za technickou pomoc, Doc. JUDr. Josefu Matouškovému a JUDr. Heleně Sejkorové – autorům odborné publikace i o probaci a mediace, Jiřímu Říhovi z Plzně za autorská práva k rozhledně, za velkorysost převoru vyšebrodského kláštera P. Justinu J, Berkovi a Mag. phil. Jiřímu Francovi za poskytnutí a povolení snímků tzv. Závišova kříže a vyslovenou podporu naší činnosti, za pochopení, výdrž a pevné nervy Ing. arch. Janu Klimešovi a týmu jeho spolupracovníků.

5) Jednatel Sboru seznámil přítomné členy Sboru s vykázaním Sboru z Lanšperka ze strany rady a starosty obce Dolní Dobrouč. Všechny základní dokumenty byly členům Sboru promítnuty na plátno a zároveň je všichni přítomní obdrželi v tiskové podobě ve Sborových listech č. 23, květen 2014, Dokladová příloha:

- zápis z LXV. jednání Rady obce Dolní Dobrouč ze dne 13.01.2014, bod č. 15

- dopis Obce Dolní Dobrouč ze dne 22.01.2014, č. j. 123/2014/BH, Výpověď nájemní smlouvy ze dne 26. 9. 1995 na místnost nacházející se ve sníženém přízemí vlevo, s vchodem ze zadní části objektu v objektu čp. 2 v k. ú. Lanšperk - odpověď Sboru na shora jmenovanou výpověď ze dne 27.01.2014, č. j. Sbor-1/2014, Výpověď nájemní smlouvy ze dne 26. 9. 1995 na tzv. Sborovou místnost

- dopis Obce Dolní Dobrouč ze dne 10.04.2014, č. j. 123/2014/BH-2

- Předávací protokol mezi Sborem a Obcí Dolní Dobrouč ze dne 28.04.2014

Sbor je po více než 20 letech práce jako nežádoucí vykázan z Lanšperka z obecních prostorů a pozemků, které byly pro naše občanské sdružení nutným a potřebným zázemím.

Časové shrnutí řešené problematiky s obcí:

21. prosince 2010 - zjištěno vyplavení sborové místnosti fekáliemi

22. prosince 2010 - sborovou místnost prohlédla Kristýna Skalická-Pražáková

6. dubna 2011 - o pomoc a řešení požádán starosta obce Pavel Šisler

opakované vytékání fekálií

27. srpna 2011 - Sbor provedl celkový desinfekční úklid

29. srpna 2011 - pronajímatel restaurace konečně zprůchodnil odpad

29. srpna 2011 - obecní četa odvezla kontejner vyklizených a poškozených věcí (škoda Sboru do 10 tisíc Kč)

15. září 2011 - starostovi obce Pavlu Šislerovi zopakováno neřešení sborové místnosti a fekálií

po celý rok 2012 žádná snaha obce o nápravu, sborová místnost větrána a dle potřeby desinfikována

13. března 2013 - starostovi obce Pavlu Šislerovi zopakována nutnost řešení sborové místnosti

17. dubna 2013 - obec od Sboru požaduje zpětné doplacení nájemného (nehorázné jednání, místnost jsme nemohli, z důvodu oznámené a nezaviněné havárie, ke své činnosti bez sanace využívat)

24. května 2013 - starosta obce Pavel Šisler je informován o stavu sborové místnosti a názoru

13. ledna 2014 - obec rozhodnutím rady vypovídá nájemní smlouvu na sborovou místnost

22. ledna 2014 - dopis obce rozšiřuje výpověď o odstranění stavební buňky a vyklizení prostoru pod balkónem, což ve svém důsledku znamená jasné vykázaní Sboru z Lanšperka

27. ledna 2014 - doporučený dopis Sboru adresovaný s prosbou starostovi obce Pavlu Šislerovi, jaké má představy o dalším vyrovnání

15. února jednání správní a dozorčí rady Sboru - zápis

10. dubna 2014 (po 2 měsících od žádosti) - odpověď na dopis Sboru

28. dubna 2014 7.00-7:145 - obci předáno žádané i nežádané

6) Jednatel Sboru Radim Dušek promítl na plátno fotografie současného stavu hradu Lanšperka. Členové Sboru byli fotografiemi informováni i o odevzdávaných prostorách a materiálu.

7) Jednatel Sboru Libor Kubišta přednesl zprávu o turistických pochodech a cykloakcích Sboru za období od poslední valné hromady.

8) Jednatel Sboru Libor Kubišta přednesl zprávu o hospodaření Sboru za uplynulé období.

9) Jednatel Sboru Radim Dušek předložil k hlasování rozhodnutí o existenci Sboru, sdělil, že pro pokračování činnosti Sboru se vyslovili na svém jednání dne 15.02.2014 členové správní a dozorčí rady Sboru. Přítomní členové Sboru na valné hromadě většinou hlasů odsouhlasili pokračovat v činnosti bez ohledu na vývoj posledních událostí. Dva přítomní se hlasování zdrželi.

Pro následné dva body k projednání jednatel Sboru Radim Dušek sdělil, že postup představitelů obce dosáhl hranici únosného a ve vztahu ke Sboru korektního jednání, nečinnost od nástupu starosty Ing. Koláče, neschopnost konat ve volebním Šislerově období a nesplnění ničeho z ústně dojednaného. Za 7 let se zdařilo pouze zadání projektové dokumentace s pachutí nedodrženého slova a starostova amatérismu. Sbor by neměl být suplující údržbou a technikou četou obce. Partnerství s obcí není plnoprávné a už vůbec ne upřímně chťené. Výsledkem spolupráce je nedbání obce o potřeby hradu z titulu svého vlastnictví, znemožnění Sboru v užívání potřebného zázemí a dokonce vykázaní z obecního pozemku. Nelze přihlížet k nerovnému a nedemokratickému přístupu obce Dolní Dobrouč k občanským aktivitám.

10) Jednatel Sboru Radim Dušek předložil návrh výpovědi dohody s obcí, kterou přítomní členové Sboru získali v písemné podobě v podkladech. Valná hromada rozhodla odstoupit od Dohody o spolupráci ze dne 15.02.1993. Sdělení obci (starostovi)

Na základě rozhodnutí valné hromady si Vám dovoluujeme sdělit, že Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, se nadále necítí být vázán ustanoveními Dohody o spolupráci při opravách a údržbě hradu Lanšperka ze dne 15. 2. 1993 a považuje tuto Dohodu za neplatnou.

Jednatel Sboru

V průběhu diskuse navrhla JUDr. Eva Vaňková směr k upřesnění, s kterým přítomní členové Sboru vyslovili souhlas.

Na základě valné hromady si Vám dovoluujeme sdělit, že Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, se nadále necítí být vázán ustanoveními Dohody o spolupráci při opravách a údržbě hradu Lanšperka ze dne 15. 2. 1993 a od této dohody ustupuje z důvodu dlouhodobého nenaplnění odstavce V. ze strany obce a následného vypovězení nájemní smlouvy ze dne 26. 9. 1995 na místnost nacházející se ve sníženém přízemí objektu čp. 2 v k. ú. Lanšperk a předání majetku obci. Tím nemůže Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, plnit ustanovení odstavců I. a IV.

11) Jednatel Sboru Radim Dušek předložil návrh sdělení zastupitelům obce, které přítomní členové Sboru získali v písemné podobě v podkladech.

Sdělení obecním zastupitelům:

Vážení zastupitelé obce Dolní Dobrouče,

Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, si Vám dovoluje poděkovat za dlouholeté umožnění pomáhat v údržbě a konzervaci lanšperské zříceniny. Přes 20 let se více než 50 členů snažilo, aby lanšperská dominanta byla důstojnou připomínkou regionální historie. Naše aktivity oslovily zájemce nejen z České republiky. Podařilo se zabezpečit hlavní plášťovou hrabdu, konkrétních úspěchů jsme dosáhli rovněž v propagaci prostřednictvím aktivní turistiky i populárně naučného historického výzkumu.

Jsmo vděční za pomoc a podporu od desítek nadšenců a příznivců.

Dolnodobroučské obci přejeme korektní samosprávné představitele a odborné úředníky, stejně tak rovnocenné respektování všech občanských aktivit a různorodých zájmů občanů, základu demokratických práv a svobody člověka.

S přáním lepších dnů pro lanšperskou kulturní památku

členové valné hromady Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, občanského sdružení

Člen správní rady Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc. navrhuje, aby součástí textu byla informace, že Sbor má zájem nadále spolupracovat na akcích při záchraně lanšperského hradu. S tím přítomní členové Sboru vyslovili souhlas.

12) Jednatel Sboru Radim Dušek předložil přítomným členům varianty změny názvu Sboru vyvolané novou legislativou, a to včetně informace o názoru a hlasování členů správní a dozorčí rady Sboru ze dne 15.02.2014.

Členové Sboru na valné hromadě většinou hlasů rozhodli o novém názvu:
„Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, zapsaný spolek“

13) Jednatel Sboru Radim Dušek předložil přítomným členům text nových stanov, v souladu s platnou legislativou, včetně zdůvodnění. Stanovy byly připomínkovány, projednány a schváleny členy správní a dozorčí rady Sboru. Text stanov byl členům Sboru před valnou hromadou předán v písemné podobě.

Valná hromada schválila nové stanovy Sboru pro záchranu Lanšperka, zapsaného spolku. Jsou tak připraveny k registraci.

14) Diskuse ve formě dotazů probíhala v průběhu projednávání jednotlivých bodů.

15) Volba jednatele byla velmi rychlá z důvodu pokročilého času. Přítomní členové Sboru na valné hromadě zvolili dle nových stanov za jednatele Sboru Radima Duška a Libora Kubištu.

16) Přítomní členové Sboru na valné hromadě zvolili dle nových stanov správní radu Sboru ve složení Mgr. René Klimeš, Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc., Ing. Leoš Motl, Mgr. Marek Skalický a JUDr. Eva Vaňková. Členové správní rady schválili kontrolora Sboru věru Šilarovou. Tuto volbu vzali přítomní členové na vědomí.

17) Činnost Sboru nebyla v průběhu valné hromady diskutována, vyplývá však z běžné každoroční práce a nutnosti administrativy. Valná hromada základ schválila ve svém usnesení.

18) Jednatel Sboru Libor Kubišta předložil přítomným členům Sboru návrh rozpočtu na rok 2014, který valná hromada odsouhlasila.

19) Přítomní členové Sboru schválili usnesení valné hromady Sboru.

Diskuse se předpokládala dle zájmu u každého ze shora uvedených bodů.

Mgr. Dostálková sdělila, že neteř Bc. Dita Hasíková, která je v zastupitelstvu obce o ničem neví. Odpověď Duška, že Sbor nemůže za to, že zastupitelé obce nejsou jejich kolegy z rady obce informováni nebo že nevědí, co se v obci děje, což je problém obce a jejich zastupitelů. Starosta a odpovědní zaměstnanci obce mají všechny potřebné údaje. Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc. nesouhlasil s názorem jednatele Duška, že úklid hradního areálu Sbořem by měl být pouze v závislosti na záchranných pracích, Sbor měl závazky vyplývající z dohody.
Zapsal R. Dušek

Malé doplnění - Základní úklid Sbor vykonával, nesekal hradní areál celoplošně, pouze přístupové cesty. Sbor nebyl a není údržbovou četou obce, dohoda byla o s p o l u p r á c i, kterou obec v zásadních věcech ignorovala. Ostatní práce včetně odnájetování byly vždy konány v závislosti na postupu záchranných prací, dohody s památkovým dohledem a stanoviskem archeologa.

Poslední schválené úpravy textů dopisů o vypovězení Dohody o spolupráci a poděkování zastupitelům obce

Vážený členové správní rady, pane kolego jednatele a paní kontrolorko,

před odesláním adresátům zasílám podobu textů vypovězení Dohody o spolupráci, v podobě schválené valnou hromadou, a doplněné znění poděkování zastupitelům obce, tedy těm, kteří podle názoru paní Mgr. Dostálkové nejsou se situací vůbec obeznámeni.

Prosím o případnou změnu znění věty o spolupráci v dopise zastupitelům. Obálky se Sborovými listy bych odvezl na obecní úřad příští týden, kde budu řešit ještě další problémy.

Zároveň Vám sděluji, že v případě nově zvoleného podobného či totožného vedení obce, budu veškerou aktivitu s obcí za Sbor vykonávat výlučně mimo svoji pracovní dobu bez následného nadělování či mrhání své dovolené. V souvislosti s činností Sdružení pro kapli a boží muka Lanšperk informuji, že ani sdružení zatím nekončí, dokončil jsem nátěr plotu hřbitova a obviňuji obec ze zničení části střechy lanšperské kaple, protekcionářství soukromých diletantských firem a z amatérského přístupu k opravám obecního majetku...

Děkuji, Radim Dušek

Vypovězení Dohody z roku 1993 upravené podle návrhu JUDr. Evy Vaňkové a schválené k odeslání obci valnou hromadou Sboru. (Dopis datován 1. 10. 2014, předán na obci osobně 2. 10. 2014.)

Obec Dolní Dobrouč, Pavel Šisler, starosta

Na základě rozhodnutí valné hromady si Vám dovoluujeme sdělit, že Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, není nadále vázán ustanoveními Dohody o spolupráci při opravách a údržbě hradu Lanšperka ze dne 15. 2. 1993 a od této Dohody ustupuje z důvodů dlouhodobého nenaplnění odstavce V. ze strany obce, následného vypovězení nájemní smlouvy ze dne 26. 9. 1995 na místnost nacházející se ve sníženém přízemí objektu čp. 2 v k. ú.

Lanšperk a předání majetku obci. Tím nemůže Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, plnit ustanovení odstavců I. a IV.

Radim Dušek, jednatel Sboru

Sdělení zastupitelům obce schválené valnou hromadou k odeslání se zapracovanou větou dle názoru Doc. Ing. Ladislava Maixnera, CSc. o tom, že se nebráníme pomáhat. (Dopisy datovány 1. 10. 2014 a odeslány.)

Vážení zastupitelé obce Dolní Dobrouče,

z rozhodnutí valné hromady si Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, dovoluje poděkovat za dlouholeté umožnění pomáhat v údržbě a konzervaci lanšperské zříceniny. Přes 20 let se více než 50 členů snažilo, aby lanšperská dominanta byla důstojnou připomínkou regionální historie. Naše aktivity oslovily zájemce nejen z České republiky. Podařilo se zabezpečit hlavní plášťovou hradbu, konkrétních úspěchů jsme dosáhli rovněž v propagaci prostřednictvím aktivní turistiky i populárně naučného historického výzkumu.

Jsme vděční za pomoc a podporu od desítek nadšenců a příznivců.

I přes nekorektní přístup starosty, odpovědného obecního úředníka, rady obce a vykázaní z obecního majetku, Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, svoji činnost nekončí. **Chceme být nadále nápomocní při záchraně lanšperské zříceniny.**

Dolnodobroučské obci přejeme slušné samosprávné představitele a odborné úředníky, stejně tak rovnocenné respektování všech občanských aktivit a různorodých zájmů občanů, základu demokratických práv a svobody člověka.

S přáním lepších dnů pro lanšperskou kulturní památku

Radim Dušek, jednatel Sboru

Příloha: Sborové listy

Jednatel si dále dovoluje seznámit členy Sboru o ukončení soukromé aktivity kronikáře Lanšperka z důvodu úplnosti informace.

Rada obce Dolní Dobrouč

Dolní Dobrouč

V Lanšperku 01.10.2014

Oznamuji Vám, že nadále nebudu pro obec pracovat na realizaci obecní kroniky pro část Lanšperk. Důvodem je nekorektní jednání starosty a rady obce, amatérská správa obecního kulturního dědictví vedoucí dokonce k jeho ničení. Za standardní jednání nepovažuji ani skutečnost, že mi bez jakéhokoli vysvětlení a předcházejícího upozornění přestali v loňském roce obecní zaměstnanci zasílat po deseti letech Dobroučské noviny, podklad ke kronice.

Sdělují Vám, že se za Vás stydím a na rozdíl od svých přijímaných povinností ve spolcích, vyplývajících ze stanovených úkolů členstvím, nemíním obci Dolní Dobrouč nadále věnovat svůj další čas.

Z obecních financí byla hrazena vazba kroniky s obalem, krabice, listy na fotografie, negativy, fotografie a fotografické rúžky. V souladu s mým přáním jsem nepobíral za svoji práci žádně odměny. Do dojednané koncepce kroniky jsem v průběhu 13 let investoval stovky hodin a tisíce korun za pomocné knihy, kopie historických materiálů, studijní cesty a fotoaparát.

Zatím zpracovávané pracovní texty ani fotografie vzniklé ve volném čase však nemohu odevzdat těm, kterým nedůvěřuji a kteří si nevěží dobrovolné práce ve prospěch obce. Jsem si vědom skutečnosti, že mé rozhodnutí není úplně slušné, ale své slovo dané bývalým starostům Zytovi a Neumeisterovi splním.

Obci Dolní Dobrouč s tímto dopisem vracím originální vázaný formulář pro lanšperskou kroniku, tři krabice a dva bloky albových listů, vše splňující přísné podmínky a normu pro trvanlivý papír. Zbylé finanční prostředky vložené obcí do fotografického materiálu samozřejmě uhradím. Jelikož platby byly většinou fakturační a přímě z Foto Irena Ústí nad Orlicí, přesnou částku neznám. Napočítáním materiálu, který je stále zpracováván jsem došel k výsledku 15 515 Kč (fotografie připravené do alba 1 898 kusů, některé byly rozmazané, zničeny, zaokrouhleno na 1 950 kusů; cena fotografie 1 950 kusů x 5,50 Kč = 10 725 Kč + negativ 35 kusů x 86 Kč = 3 010 Kč (602 kusů foto digital) + fotorůžky 20 bal (na 2 500 ks fotografií) x 89 Kč = 1 780 Kč).

Pokud obec dospěje k jiným hodnotám, sdělte mi výši doplatku, který obratem uhradím.

*Radim Dušek
Tento dopis, vázaný formulář kroniky a dva bloky albových listů zaměstnanec obce převzal a uvedená finanční částka byla převedena na obecní účet.*

Na tomto místě je potřebné oslovit slabomyslné jedince.

Anonymní dopisy, vyhrožování, házení vajíček a čehokoliv dalšího rozhodně nezmění plnění úkolů ve Sboru pro záchranu hradu Lanšperka a v Občanském sdružení pro kapli a boží muka Lanšperk, v žádném případě nezlikviduje svobodu slova, hodnoty demokratické a občanské společnosti, ani ty křesťanské.

Radim Dušek

Lanšperk v populární knize

TOUŠLOVÁ, Iveta - PODHORSKÝ, Marek - MARŠÁL, Josef

Toulavá kamera 20.

Praha : Česká televize, freytag & berndt, 2015, s. 142-145.

Pardubický kraj zastupuje Ekocentrum PALETA Oucmanice, Zřícenina Lanšperk, Hernychova vila a jedinečný orloj Ústí nad Orlicí a Klukovský sen, holčičkám vstup povolen Rokytno. V celkové struktuře knihy Zřícenina Lanšperk jako 29 výletní putování.

Milí přátelé Toulavé kamery,

Jsem moc rád, že vás mohu pozdravit u příležitosti jubilejních desátých narozenin knižní podoby „Toulavky“ a vydání jejího dvacátého dílu, který právě držíte v ruce.

Toulavá kamera se stala nedílnou součástí mého nedělního dopoledne, a když ji někdy nestihnu vidět v premiéře, schází mi a dohledávám si ji na internetu. A vím, že nejsem zdaleka sám. Málokterý pořad je totiž tak sympatickou a milou pozvánkou k návštěvě tolika krásných a mnohdy unikátních míst naší země. Bylo by zajímavé vytvořit statistiku, např. kolik památek lidé navštívili právě díky Toulavé kameře. Pomáhá objevovat i řadu pozapomenutých míst či řemesel, a stává se tak důležitým kamínkem v kulturní mozaice Čech, Moravy, Slezska a častokrát i s přesahem do přilehlého pohraničí Slovenska, Polska, Saska, Bavorska či Rakouska. Podle její knižní podoby se dá sestavit zajímavý plán na kratší či delší výlety, a slouží tak rovněž k podpoře cestovního ruchu, prohlubování lásky k rodné zemi a jejího poznání. Nejednou kastelán mi ostatně řekl, že „Toulavka“ zase znovu naučila Čechy cestovat po Česku a objevovat jeho krásy.

Chci tedy na tomto místě především poděkovat celému týmu lidí, kteří se už od roku 2003 neúnavně podílejí na tom, abychom se mohli každou neděli toulat, objevovat neznámé i oživit své znalosti v poznávací soutěži. A nám všem, milí tuláci, přeji ještě mnoho společně strávených kilometrů. Dvacátému dílu knižní Toulavé kamery pak všechno nejlepší ke kulatým narozeninám a mnoho spokojených čtenářů a celému týmu i šťastnou cestu za dalšími poklady naší krásné země v srdci Evropy.

Váš

Daniel Herman,

kmostr 20. dílu Toulavé kamery a současný ministr kultury ČR

Úvodní slovo kmostra knihy

ZŘÍCENINA LANŠPERK

Dolní Dobrouč – Lanšperk

Na jednom z posledních výběžků Třebovských stěn, asi 5 km severovýchodně od Ústí nad Orlicí, se nalézá zřícenina hradu Lanšperka. Byl vybudován na vysokém strmém kopci zdvihajícím se přímo nad údolím Tiché Orlice, a přestože ho čas proměnil v trosky, zůstává pořád nepřehlédnutelnou dominantou stejnojmenné vsi i okolního kraje. Stejně jako řada dalších zřícenin, hradů a zámků, které u nás byly v druhé polovině 20. století památkovou péčí státu úplně přehlíženy, i Lanšperk potřeboval po roce 1989 nějakého zachránce. Stali se jím dobrovolníci občanského sdružení *Sbor pro záchranu hradu Lanšperka*, kteří se více než dvacetiletou činností výrazně zasloužili o obnovu a propagaci areálu a přispěli k tomu, že ho dnes můžete zařadit do svých výletních plánů.

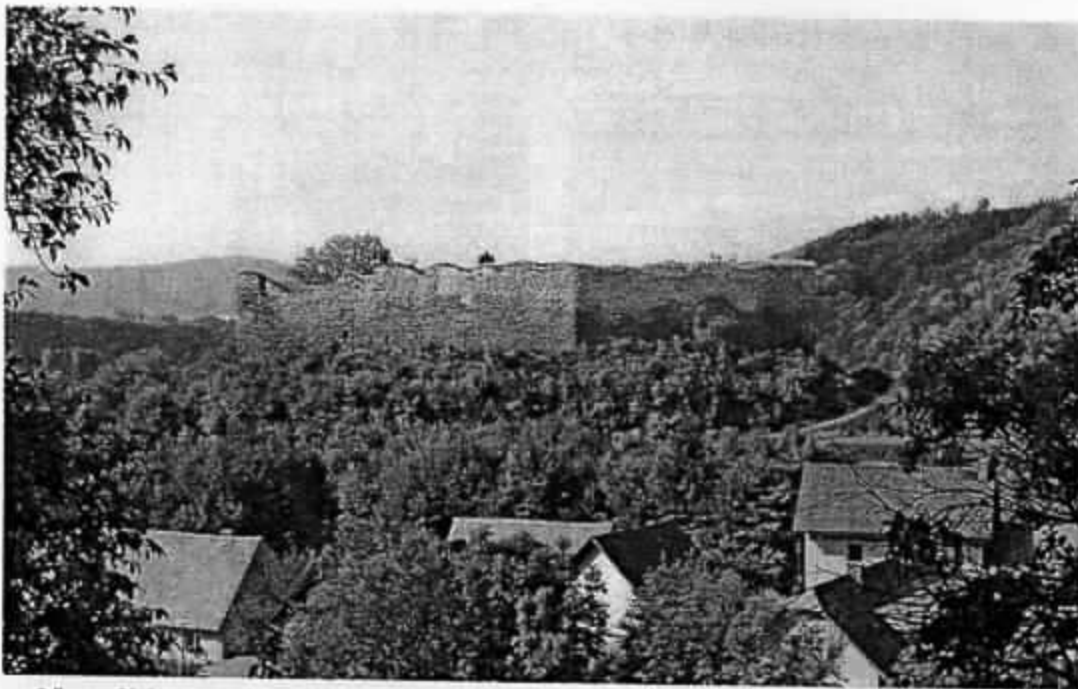
▼ *Interiér kaple Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie.*

Historie hradu se začala psát v polovině 13. století, kdy do kraje kolem horního a středního toku Tiché Orlice dorazili první kolonizátoři. První písemná zpráva týkající se existence Lanšperka pochází z roku 1285, kdy ho král Václav II. věnoval manželovi své matky Kunhuty, tedy svému nevlastnímu otci Závišovi z Falkenštejna. Na přelomu 13. a 14. století se ústecko-třebovská a lanškrounská oblast staly majetkem zbraslavského cisterciáckého opatství Aula Regia. Po zavraždění Václava III. roku 1306 však upadlo celé království do chaosu a i tato místa začali plenit různí loupeživí rytíři. V polovině dvacátých let 15. století Lanšperk opanovali sirotci a roku 1429 ho oblehlo vojsko tábořských husitů. Střelba z těžkých děl a praků tehdy sice neměla očekávaný účinek, ale posádka hradu se přesto vzdala. Z dalších majitelů si pak zaslouží zmínku zejména Zdeněk Kostka z Postupic, který nechal v druhé polovině 15. století na hradě provést rozsáhlé úpravy.

Název Lanšperk vznikl počestvím německého výrazu Landesberg neboli Zemská hora, jak byl pojmenován vrch, na němž hrad stál. Jeho zakladatelé vybrali místo na výrazné skále na konci ostrohu, který byl později uměle spojen s okolním terénem jen úzkou šíjí přerušenou příkopy. Jádrem komplexu, které tvořily podsklepený palác s kaplí v jihovýchodním nároží a druhá obytná budova na protilehlé západní straně, bylo obklopeno mohutnou opukovou hradbou. Na nádvoří mezi nimi byla studna a náznaky v terénu prozrazují ještě existenci několika dalších objektů lehčí konstrukce. Hrad neměl věž, která by plnila obvyklou obrannou funkci, a tak o to silnější muselo být opevnění, které na severní straně s jediným přístupem do areálu chráněným baštou zajišťovaly dva příkopy a další hradba mezi nimi. Výzkum zříceniny prokázal, že zde musel v minulosti vypuknout velký požár, ale není známo, kdy se tak stalo.

Víme zato poměrně přesně, kdy hrad Lanšperk přišel o svůj význam. Od počátku 16. století již přestával sloužit jako sídlo panství, urození

▲ Celkový pohled na zříceninu hradu Lanšperka.

Pernštejnové raději pobývali na pohodlnějším zámku v Lanškrouně. Zmínka z roku 1588 ho ještě charakterizuje jako objekt s nemálo pokoji, který by bylo možné opravit pro bydlení, ale ani nový majitel Adam Hrzán z Harasova neměl už o staré sídlo zájem, takže Lanšperk zcela zpustl. Jeho zkáza pak pokračovala i v pobělohorské době za Lichtenštejnů, kdy postupně mizelo opevnění, hradní budovy, příkopy i přístupová cesta. Výrazným krajinným zášahem se pak stalo roku 1898 vybudování novogotické kaple Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie s lipovou alejí, která byla postavena na okraji obce k 50. výročí vlády císaře Františka Josefa I. a 40. výročí panování donátora kaple Jana II. z Lichtenštejna. Knížecímu architektovi Svatoplukovi rytíři z Neumannů se podařilo vytvořit jedinečný klenot, od něhož je krásný výhled na žambereckou, letohradskou a králickou krajinu, na hřebeny Orlických hor i na Králický Sněžník.

V roce 1924 koupila obec od lichtenštejnského statku Lanškroun za 3 000 korun spolu s dalšími pozemky zříceninu hradu a na přelomu let 1929–1930 pak vyšel od orlickoústeckého odboru Klubu českých turistů první podnět k její záchraně. Dílčí práce začaly už koncem třicátých let a naplno se rozběhly roku 1947, ale po komunistickém puči a následné likvidaci spolkového života byly

přerušeny a k jejich obnovení došlo nakrátko jen v roce 1953. V sedmdesátých letech převzala Lanšperk do „socialistické péče“ zdejší základní organizace SSM, která získala povolení zřídit v areálu parket pro pořádání občasných tanečních zábav. Svazáci a mladí komunisté zde také každoročně pálili „mírové ohně“ a pořádali akce s šermířským programem. Roku 1976 se ves Lanšperk stala součástí Dolní Dobrouče, a zřícenina tak přešla do majetku místního národního výboru.

Skutečné péče se hrad dočkal až po roce 1992, kdy bylo založeno výše zmíněné občanské sdružení. Jeho hlavní snahou je záchrana zříceniny, ať již formou svépomocných rekonstrukčních prací, nebo sháněním finančních prostředků na odborné opravy. Většina stavebních aktivit směřuje k zastavení dalšího chátrání zdí a jen výjimečně, je-li to nutné pro zachování historických pozůstatků, se provádějí částečné drobné rekonstrukce. Během uplynulých let se členům Sboru s pomocí dotací od ministerstva kultury a obecního rozpočtu podařilo zakonzervovat celou dochovanou hradní stěnu a opravit základní poškození sklepní místnosti a rovněž vytvořit potřebné zázemí pro stavební činnost včetně lapidária pro uložení zachovaných kamenných ostění. Mnoho času a energie také věnovali propagační činnosti a pořádání různých

akcí, z nichž nejvyhlášenější jsou turistické pochody, například březnové *Hledání Stromoucha*, prosincové *Skobácké putování* či červnová cykloorientační soutěž *Lanšperským královstvím – Orlickým cyklo & in-line královstvím*. O to smutnější je skutečnost, že roku 2014 obec Dolní Dobrouč vypověděla Sbor z pronajatých prostor na Lanšperku a spolupráce obou subjektů skončila, takže další osud zříceniny je „ve hvězdách“.

Až se potěšíte rozhledem na Orlické hory, Králický Sněžník a Jeseníky, který nabízí 8 m vysoká kovová plošina vybudovaná v prostorách hradu roku 2007 regionem Orlicko-Třebovsko, můžete se vydat za dalšími zajímavými cíli, o jejichž „dobrou kondici“ pečují jiná zdejší nestátní organizace. *Občanské sdružení pro kapli a boží muka Lanšperk* usiluje o návrat křesťanských hodnot do komunisty pokřiveného vesnického života a má za sebou už celou řadu úspěšných projektů, například instalaci výjimečné křížové cesty od výtvarníka Adolfa Lachmana, návrat zvonu Maria z dílny zvonařského mistra Petra Rudolfa Manouška do kaple Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie, restaurování jejích dřevěných a kovových prvků a kamenného ostění či restaurování kříže Vzkříšení a lanšperského polního kříže sv. Václava zvaného též Havlův. Poslední zmíněná památka, k níž se můžete vydat po modré turistické cestě, je vzpomínkou na prusko-rakouskou válku roku 1866. Tehdy k Lanšperku přijeli prusí dragouni a místnímu chlapci přikázali, aby jim ukázal cestu do Houzovce, kde mělo ležení rakouské vojsko. Mladík je však na rozcestí záměrně navedl špatným směrem, a když na to dragouni přišli, pokoušeli se „mladého lháře“ najít. Statečný nezbedník se

však dobře schoval, takže vojáci odtáhli s nepořízenou a otec chlapce pak nechal z vděčnosti postavit zmíněný kříž.

DOLNÍ DOBROUČ

Dominantou obce je empírový kostel sv. Mikuláše, postavený v letech 1828–1831 podle plánů lichtenštejnského stavitele Antonína Kapnera. V jeho 36 m vysoké věži je umístěno několik zvonů, mezi nimi jeden pojmenovaný po patronovi kostela z roku 1538. V interiéru poutá pozornost hlavní oltář z roku 1837 ozdobený obrazem sv. Mikuláše a obrazy křížové cesty namalované Janem Umlaufem. U chrámu stojí sousoší Nejsvětější Trojice s figurálním reliéfem, pocházející z poloviny 19. století, a pískovcový kříž z roku 1780. Z původního středověkého svatostánku se dochoval presbytář, dnes sloužící jako hřbitovní kaple. Na různých místech obce si můžete prohlédnout řadu stavení v duchu podorlické lidové architektury, například čp. 18, a z menších sakrálních památek si zaslouží zmínku socha sv. Jana Nepomuckého z první poloviny 19. století a socha Panny Marie Immaculaty z roku 1831.

Přístup

Lanšperk leží na silnici č. 360 (Ústí nad Orlicí – Letohrad) a na železniční trati č. 024 (Ústí nad Orlicí – Štítý). Oblast najdete na mapě KČT č. 49 Českomoravské mezihorí – Českotřebovsko.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V OKOLÍ

Horáková kaple

Po modré značce se můžete z Lanšperka vydat k Horákové kapli z roku 1866. Za svůj vznik vděčí Bernardu Duškovi přezdívanému Horák, který onemocněl a dlouho se nemohl vyléčit. U zdejší studánky proto slíbil bohorodičce, že pokud se uzdraví, nechá na tomto místě vybudovat kapli. Postavil však jen sloup se soškou Panny Marie, takže se znovu roz nemocl. A opět se mu ve snu zjevila Panna Maria, které slíbil, že původní slib skutečně dodrží. Poté se opravdu vykurýroval a kaple se stala poutním místem, kam si lidé chodí pro vodu se zázračnou mocí. Bernard Dušek se v plné svěžesti dožil 88 let.

Praktické informace

Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, o. s.
Lanšperk 55
562 01 Ústí nad Orlicí
e-mail: sbor.lansperk@seznam.cz
www.lansperk-sbor.cz
Zřícenina Lanšperka je volně přístupná.

Infocentrum
Sychrova 16
562 24 Ústí nad Orlicí
tel: 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

... Tak doufáme, že nám zůstanete i nadále věrní, drazí čtenáři a přátelé. A my slibujeme, že budeme dělat vše pro to, abychom vaši důvěru, které si nesmírně vážíme, nezklamali. Přejeme vám krásné toulky po vlastech českých, a ať vás na cestách i v životě provázejí jen samé dobré zprávy.

Vaši autoři
Iveta Toušlová, Josef Maršál a Marek Podhorský

Iveta Toušlová / Josef Maršál / Marek Podhorský

Sborové listy děkují za podporu a pomoc
občanským sdružením z Ústí nad Orlicí

rozhoupej město

SBOROVÉ LISTY.

Příležitostník Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení

Adresa: Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, Lanšperk 55, 562 01 Ústí nad Orlicí 1, <http://www.lansperk-sbor.cz>
e-mail: sbor.lansperk@seznam.cz, e-mail pochody: pochody.lansperk@seznam.cz, **Správní rada:** Mgr. René Klimeš, Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc., Ing. Leoš Motl, Mgr. Marek Skalický, JUDr. Eva Vaňková. **Jednatelé:** Radim Dušek a dr. Ing. Libor Kubišta. **Kontrolor:** Věra Šilarová. **Technická redakce:** Dalibor Adam, Radim Dušek, Matouš Pořícký. Podepsané příspěvky nemusí odpovídat stanoviskům správní rady, za obsah odpovídají autoři. Rukopisy a fotografie se nevracejí. Vyšlo bez jazykové redakce. /Neprodejné/. Všechny Sborové listy jsou elektronicky přístupné na shora uvedených internetových stránkách.
© Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení

Tento výtisk byl vydán 26. května 2015.

Tyto Sborové listy, příležitostník Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, občanského sdružení, nebyly a nejsou podporovány Evropskou unií.